

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 175.

V Ljubljani, v torek 4. avgusta 1891.

Letnik XIX.

Kdo seje prepri?

IX.

Potrebno se nam zdi, da še nekaj mislij dostavimo, katere naj pojasnijo, kako katoliški duhovnik sodi o „ljubezni do domovine“, o rodoljubju. Povzete so iz govorov slavnega govornika, laškega redovnika o. Avgustina da Montefeltro.

Kaj je domovina, ki vzbuja v srcu tako sladka čustva? Kaj je očetnjava, katero moramo ljubiti? Ona znači v prvi vrsti deželo naših očetov, deželo, v kateri so živeli in umrli naši spredniki, močili jo s svojim pôtom in krvjo, posvetili jo s svojo ljubeznijo. Domovina je dežela, kjer nam je tekla zibelka, kjer je nas oče prvič poljubil, mati se nam prvokrat nasmehljala; dežela je, kjer je naše domače ognjišče, kjer smo živali otroško veselje. Domovina je kraj, kjer bivajo sorojaki, domovina je tudi zastava, pod katero se zbira narod na bojišču in se bojuje proti sovražniku; domovina je celota zakonov in uravnjav, ki nas danes branijo, jutri varujejo nevarnostij. Domovina je ono ognjezdje, v katerem se blišče naši učenjaki, umetelniki, govorniki, vojskovodje, državniki, naši svetniki in mučeniki. Domovina je dolga veriga sporočil o narodovi slavi, sreči in nesreči.

Domovina je tudi misel, ki vzbuja ljubezen in veselje, ki giblje in vabi srce izgnanca; domovina je kraj, ki ga ljubimo, če tudi je majhen ta kraj, če tudi je nesrečen, izdan in izgubljen; ljubimo ga, kakor mati, in ljubezen naša raste, kakor raste njegova nesreča, njegovo trpljenje. Kdor torej zaničuje domovino, zaničuje vse zgodovinske spomine svojih očetov, svojega rodü.

In vendar domovina ni še vse to. Nad domovino biva Oni, ki je dal narodu jezik, pesništvo in sploh vse, kar nas veže z ljubeznijo na domovino. Kdor hoče domovine svetišče zgraditi brez Boga, ta dela brez uspeha. Domovina je iz duš, te pa so ustvarjene od Boga. Ker je torej Bog podstava našemu obstanku, je podstava tudi naši domovini. Kdor torej ljubi Boga, ljubi tudi domovino; kdor prezira

Boga in njegove narodbe, ta je slep vodnik svojemu ljudstvu.

V pravi ljubezni do domovine odseva ljubezen in hvaležnost do Boga. Nemogoče mu je, prav ljubiti svojo domovino, kdor jo skuša ločiti od ljubezni do Stvarnika. Ideja Boga je tesno zvezana z idejo domovine; češčenje božanstva je podlaga za javna opravila. Zato so že stari rodoljubi imeli geslo. Pro aris et focis! Za oltarje in ognjišča! Ozrimo se na stare Grke in Rimljane! Dokler so Grki ohranjali svojo vero, odbijali so tudi vse sovražnikove napade, varna je bila njihova narodnost. Z vero so izgubili svojo neodvisnost. Rim je imel svojo moč v veri, in celó brezverni Horacij je zaklical sorojakom: „Rimljani, ne zapustite oltarjev, ker misel na Boga naudušuje bojevalce!“ In zakaj so Rimljani preganjali prve kristijane? Rimljani so mislili, da ti neso dobri domoljubi, ker neso častili državnih malikov. Povsod sta domovina in vera združeni v isti misli. Ali neso vse zastave, katere so branitelji domovine nosili na bojiščih, verskega pomena? Ali neso od nekdanj nosili zastav, praporjev in bander k oltarju?

Utegne pa kdo ugovarjati: „Uprav vaša vera se ne sklada z ljubeznijo do domovine.“ Da, ne sklada se, če umete v tej ljubezni duha upornosti, osebne častiželjnosti, zarot in spletkarij. Naša vera pa velela resnično in gorko željo, služiti domovini z znanostjo, umetelnostjo in krepostjo, da postane srečna in zadovoljna. Ali nemamo že v zgodovini Izraelcev, ki so molili pravega Boga, krasnih vzgledov take domovinske ljubezni? Ali ni Kristus vzgled največjega rodoljuba? Jokal se je zaradi nesreče svoje domovine. In če nam je Izveličar dal tak vzgled, ali bi bili duhovniki pravi njegovi nasledniki in učenci, ko bi ne ljubili svoje domovine? „Prva dolžnost kristijana se nanaša na Boga, druga na domovino, tretja na družino, četrta na človeštvo... Vi iščete sreče, blagodušnosti, časti; jaz ne poznam večje sreče, kakor je sreča onega, ki služi svoji domovini; ni je večje časti, kakor je čast onega, ki pozabi samega sebe in svojo družino, da daruje svoje srce domovini“, piše sv. Ambrož.

A kristijan mora ljubiti v domovini tudi mir evangelija, krstni kamen, oni altar, kjer smo prvič prejel sv. obhajilo, križe na gomilah, spomine na preteklost, upanje v prihodnost, ker to vse najdemo v domovini, kakor tudi čujemo glas božji, ki spominja narode njih dolžnostij. Kaj je bila paganska domovina v primeri s krščansko? Pod bliščečo vnanjostjo vednosti, modroslovja in umetelnosti skrivala se je bolj pravna propast. Z mečem so širili zmagoviti narodi svoje gospodarstvo, ob enem pa tudi pravno propast. In ko so se barbari kot plaz usuli na stari svet, je krščanska vera sezidala nova narodnostna poslopja, oprostila sužnje in jim dala ljubo domovino.

Krščanska vera preobrazila je svet, dala človeštvu pravice, uprla se despotizmu, oživila značajnost in nezmagljivo moč duše ter narode naredila velike. Španci so bili premagani od sovražnika, umaknili se v gorovje in pod zastavo vere pridobili nazaj domovinska tla. Irsko imenujejo otok svetnikov. Vera osrečuje Irce v boju za človeške pravice. Ljubezen do domovine in vere preveva zgodovino poljskega naroda. Svico je združilo in osvobodilo gêslo: Bog in svoboda. Vera je bila podlaga italijanskemu slovstvu in umetelnosti. O tem pričajo dela Dantejeva, Petrarkova, Mihe-Anglova, Rafaelova itd. Ljubezen do domovine ima trdne korenine v veri. To je naše prepričanje.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VI. velika skupščina

v Kámeniku dné 23. julija 1891.

(Dalje.)

4. A če bi kedo dejal: „Čemu bi plačeval, saj nimam hasni, ne dobim nič povrnene, kakor pri drugih društvih“... usoja si ga vodstvo v duhu popeljati po obmejnih krajih — zdaj še slovenskega ozemlja — ter mu kazati tu in tam s e m e, ki ga je družba vsejala, ki bo gotovo svoječasno rodilo svoj sad. Tu pa so nam imenovati v prvi vrsti:

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski pisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Vkljub svoji vnanji sijajnosti je „workhouse“ dublinski le ječa — da, hujši od ječe. Ubožci trpé tu več pomanjkanja, nego jetniki po ječah. Kdor ni videl njihove hrane, ne more imeti niti pojma o njem. Jedenkrat v letu — o Božiču — deli se jim mesna jed — najslabše vrste. Cestokrat pa se zgodi, da je tudi ta dan ni.

„Potrebno je“, rekel je govornik v parlamentu, „da je hišni red strog, da se lenuhi bojé hiše — sicer pa Irce niso dobre hrane vajeni.“ — Gotovo, saj so navajeni gladu umirati! Ti lenuhi so bili možjé, žene, mladenčji, dekleta, ki so jih izganjali s posestev, ki so prosili dela — a zaman; — ki so umirali v „Liberties“.

Kakó so prebivalci „workhouse“-a neprestano izpostavljeni gladu — kako neusmiljeno trdo se postopa z majhnimi otroci — pové nam angleški zdravnik, pisec:

„Otrok, ki pred četrtnim letom pride v „workhouse“

— je izgubljen*); kako tudi večji otroci bolehalo na očesnih boleznih, jetiki itd.*), — to vse še primerjati ni z nasilstvom, po kojim se vsiljuje kriva vera: protestantizem.

„Tam“, pravi P. Perrand, „se z nepopisno zaničljivostjo pobijajo pravice vesti. Na tisoče ubogih Ircev je predmet strašnega proganstva, koje se pod plaščem hlimbe neodvisno izvršuje. Verske vaje se morajo vršiti v hiši, pravi postava. Vsaka ječa ima sicer svojo kapelo — a tu je navadno le velika obednica, v kateri kapelan jedenkrat v tednu na prinesčem altarju daruje sv. daritev. Po tej se altar zopet odstrani in v vsej veliki palači ni nobenega prostora molitvi. Drugje je zopet kapela — a tako majhna, da niti četrtnina ljudi nima v njej prostora.

Ako pristavimo tu sem še vsakovrstne težoje, ki se katoličanom pripravljajo, da bi jih odvrgli od vere, čuditi se moramo neustrašljivosti, pogumnosti in srčnosti sestradanih, bolehnih nesrečnežev, po

*) Od 11.504 otrok, ki so bili od leta 1852—1859 v „workhouse“-u v Corku, jih je umrlo 2373 — ostali pa so bili vsi slepi ali hromi. (Etudes sur l'Irlande T. II. 229.)

**) Župan v Corku je rekel: Da bi se otrokom rajši duri zapirale in bi bili smrti izpostavljeni, bilo bi boljše delo smiljenja, nego jih pustiti v „workhouse“-u, da se uničijo. (John Arnolt 1859, p. 3.)

katerih čednostih ostanejo zvesti svoji veri. Za otroke pa je zoperstavljanje takim težnjam skoro nemogoče. Dobro vedó to stariši in varuhi in zato njim, za koje bi svojo kri do zadnje kaplje prelili, — rajši umreti želé, nego bi jih dali v „workhouse“. Tu se loči mož od žene, otroci od starišev, bratje od sestrá, da bi jih ložje pregovorili in pridobili krivi veri. Res, da jih pusté ob nedeljah nekaj trenutkov skupaj — a kako skromni so ti trenotki! Učitelji in učiteljice stopijo na mesto starišev — in isti stariši, ki so bili le radi tega izgnani, ker niso svojih otrok noteli pošiljati v protestantsko šolo — isti stariši morajo tu trpeti, da so njih otroci izključljivo izpostavljeni vplivu sovražnikom njih vere.

Naj se ne trdi, da pretiravamo. Dejanja so jasna, neovrgljiva. Dné 1. maja 1861 poučevali so v desetih ubožnih hišah, kjer je bilo 2100 katoliških otrok, — le protestantski učitelji in učiteljice.

„Ali res nimamo sredstva, da bi zagotovili vero svojim otrokom?“ vpraša Tom soseda. „Mislim sem, da zadostuje, ako se jim pové, da so katoliki.“

„Pred vstopom se vse obljubi“, odgovori sosed.

„a spolni se bóre malo!“

„O moj Bog!“ zdihuje Zalika, „pošlji nam vsaj Petra, da reši nedolžna otroke!“

A. Družbini zavodi.

a) Zabavišče ali otroški vrtec v Celji. Zgodovina tega zavoda vam je, če skupščinarji, pojasnjena v zadnjih Vestnikih, torej je ne ponavljam. Ta zavod smo izročili proti primerni odškodnini v popolno oskrb č. šolskim sestram v Celji in je zvezan z njihovo privatno slovensko šolo dekliško. Vrtarica je č. sestra Vincencija Lah, voditeljica pa č. predstojnica sestra Lidvina Purgaj. Otrók je bilo vpisanih 57 in jih je do malega tudi obiskovalo — brezplačno, samo 11 otrok proti zmerni odškodnini.

b) Zabavišče pri sv. Jakobu v Trstu, ki je semenišče za ondotno našo ljudsko šolo. Vrtarica je gospica Antonija Nadlišek dozda pod vodstvom gospice Justine Michelli. Pohajalo je v vrtec nad 65 otrok.

c) Iz tega zavoda se je rodila naša slovenska osnovna šola pri sv. Jakobu v Trstu. Poučevali so po učnem načrtu, kakor drugod na Primorskem: verouk katehet Fran Sila, mestni kapelan pri sv. Jakobu, katerega je vsled vodstvene prošnje po odhodu kooperatorja B. Severja k novemu sv. Antonu prečastni škofijski ordinarijat tržaško-koperski dne 1. oktobra 1890, št. 1835 imenoval veroučiteljem ter ob enem škofijskim nadzornikom naših ondotnih zavodov. Voditelj-učitelj je Mihael Kamuščič, učiteljica Josipina Delkin, učitelj Ivan Kifele. Z začetkom bodočega šolskega leta odpremo IV. razred. Obiskovalo je trirazrednico v I. razr: 53 dečkov in 40 deklic; v II. razr. 44 dečkov, 24 deklic in v III. razredu 34 dečkov in 23 deklic. Skupaj 134 dečkov, 87 deklic. Vseh šolarjev torej 221. — Konecletna preskušnja dne 16. julija, kateri je v vodstvenem imenu prisostvoval glavni blagajnik dr. J. Vošnjak, v imenu tržaške moške podružnice pa profesor in državni poslanec Vekoslav Spinčič — na čemur mu iskrena vodstvena hvala — izvršila se je po zahvalni sv. maši pri sv. Jakobu z izvrstnim uspehom kakor v zabavišču tako v vseh treh razredih, kar svedoči število s primernimi knjigami obdarovanih šolarjev: v I. razr. 17, v II. 12, in v III. tudi 12. Mnogo navzočne gospode in starišev šolskih otrok se je s čela pohvalno izrazilo o lepi zbirki izpostavljenih ročnih del. — Da bodo naši učitelji deležni pravice, zagamenih v dež. šolskih zakonih, prosilo je vodstvo dne 14. maja t. l. šoli za pravico javnosti. (Dobro!)

č) Zelo važno i potrebno za slovenski živelj okrog Trsta je zabavišče v Rojnu. Po sporočilih naše podružnice na Greti je bil v začetku šolskega leta pritisek v naš otroški vrtec velik, ker ravno takrat je bil laški vrt bivšega italijanskega šolskega društva „Pro Patria“ po visoki vladi zaprt — a kmalo ga je tržaški magistrat prevzel v svojo oskrb ter odprl — in žalostnim srcem moramo povedati, da je mnogo slovenskih starišev peljalo otroke tja radi nekoliko večjih materialnih dobičkov, nego jim je more ponuditi naš zavod. (Žal!) In tu moramo uprav navesti doslovno besede ondotnega podružničnega poročila, ker nam kličejo, kaj nam je brez odloga storiti: „Da je pri takih razmerah za narodnost jako slabo, razume se samo ob sebi. Na Greti otroci po vplivu tamošnjega laškega vrtea vsi skoro izključljivo laško govoré. Tu preti veri in

narodnosti največja nevarnost — kajti kdor se pri nas odtuji svoji narodnosti, postane navadno nezvest tudi veri... (Istina!) Otrók bi imeli, ako bi bil pouk brezplačen — in bi se otroci mogli materialno še bolj podpirati — kolikor bi hoteli. In potreba je tu velika. Slavna skupščina! Ako čujemo tako verodostojno vest, ali nam ni težko pri sreč, ko list za listom pada od drevesa slovenskega — in tu pa tam samo akademično javkajo, kako se zatira naš živelj, storé pa nič. (Istina!) Prepričan sem, da so č. skupščinarji drugačnega menenja, da je tu treba delati, žrtvovati in nasprotniku zaklicati: Stoj, pusti, to je naše, vzgojui ti le svojo deco, katere ti mi ne odjemljemo in ne zavidamo. — (Dobro, dobro!) To zabavišče je obiskovalo (z malimi izjemami) nad 55 otrok. Vrtarica je gospica Irma Fabijani. — Da se pa ti naši zavodi še bolj konsolidirajo, imenovalo je družbino vodstvo učitelja Mihaela Kamuščiča voditeljem obeh zabavišč pri sv. Jakobu in v Rojanu.

d) Poleg „Sloginih“ zavodov vzdržuje v Gorici naša družba zabavišče v Pevmi blizu Sočinega mosta. Ker je slavni odbor „Sloge“ dosedanjio našo vrtarico Karolino Lašič imenoval za svoj slovenski vrtec, poklicalo je vodstvo v Pevmo gospico Viktorijo Kavčič, ki je opravičila vanjo stavljeno nado. Otrók je zahajalo tija do 50.

e) Za otroški vrtec v Podgori ondotnemu požrtvovalnemu županstvu zvesto na strani stoji naša družba. Do 70 otrok se tu vzgaja v slovenskem duhu. Vrtarica je gospica Ema Pehani.

Vodstvo je storilo že opetovano daljne korake za nove zavode, ki so zelo potrebni za raztreseno slovensko deco — a dozda brez zelenega uspeha.

V vseh naših zavodih se je v zmislu društvenih pravil vzgajala naša mladež v katoliškem, slovenskem in avstrijskem duhu. To spričujejo na božne vaje in narodne slavnosti, ki so v navadi pri naših zavodih. Kakó ginjlive so bile cerkvene pobožnosti začetkom in koncem šolskega leta, o tristoletnici blažene smrti sv. Alojzija, o prazniku družbinih zavetnikov sv. Cirila in Metoda, o prvem sv. obhajilu itd. vedó tisti, ki so bili navzočni. Kakó vedrilne druge slavnosti povodom imendné Njijinih Veličanstev presvetlega cesarja in cesarice, o „božičnicah“ in o šolskih veselicah! pisali so pohvalno že naši časniki. To je način, po katerem se nežno srce naše mladeži vname za Boga, domovino in cesarja. (Tako je!)

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Notranje dežele.

Verske šole. Pravih katoliških učiteljev vedno bolj primanjkuje, ker se v učiteljskih premalo ozira na verstvo. Zaradi tega so na Predarlskem in na Dunaju že osnovali katoliška učiteljska, katera bodo vzgojevala prave katoliške učitelje. V dunajskem konservativnem dnevniku se priporoča, da bi se za Češko osnovalo pri kakem samostanu katoliško učiteljsko. Če nekateri samostani imajo lastne katoliške gimnazije, imeli bi tudi lahko katoliško učiteljsko. Sposobnih učnih močij po samostanih ne manjka.

„Mé smo iz velike kristijanske rodbine.“

„Ne rečem nasprotnega; a vedel bi rad, ali ste katoliške vere?“

„Ako bi tudi ne bile, da le ljudomilo ravnamo. Ali mislite, da kruh, ki ga vam mohamedanec ali žid podeli, ni tako redilen, kakor isti od katoličana?“

„Verjamem, da je kruh ravno isti“, pravi Tom, „in iz sreča bi vam bil hvaležen, ako bi ga nedolžnima otrokoma podelili, — a otrok ne pustim od sebe.“

„Umevno vam bode, da je nemogoče nositi po vsem mestu kruha. A me nabiramo otroke in skrbimo za-nje v naših šolah.“

Potem se vam zahvaljujem, milostljiva gospa! Otrók ne prodam!“

„Obdržite jih prijatelj, bodite njih rabelj po svoji strasti! Na tu imaš tri krajcarje. To je vse, kar morem storiti. Jutri bodeva prišli še enkrat sèm pogledat — ali jih daste“ — Po teh besedah dá gospa majhnej Anici nekaj drobiža in gre dalje, govoreč k svoji spremljevalki: „Ljuba Sara, kako žalostno je vendar videti, kako daleč rimski duhovniki svoje vernike varajo!“

(Dalje sledi.)

Ta nasvèt bi bil morda primeren tudi za kako drugo kronovino, kajti le z dobrimi katoliškimi učitelji je mogoče doseči, da bodo šole narasle pravo krščansko omiko. Dokler ne bodo pravih katoliških učiteljev, bodo šole pospeševale liberalizem.

Odlikovanje Javorskega. Da je odlikovan Javorski s tako visoko častjo, ni brez političnega pomena. S tem je jasno povedano, da so Poljaki v prvi vrsti vladna stranka. Ker se je Javorski izrekel proti verski šoli, nam tudi to kaže, da v višjih krogih za verske šole ne vejo najugodnejša sapa. Levičarje je pa neprijetna dirnilo, da ni hčrati odlikovan tudi Plener, ker sedaj vedó, da se Tassef nikakor ni odločil, da se hoče popolnoma sporazumeti z levičarji in potrgati vse zveze s Hohenwartovim klubom.

Plener že dolgo hrepeni po ministerskem sedežu, pa dosedaj še brez uspeha. Mož bi se pa zadovoljil tudi s kako drugo dobro plačano službo. Zadnji čas se je govorilo, da bode Plener guverner avstro-ogerske banke. Ta služba ni slaba, kajti nese 40.000 gld. na leto. Le to je neugodno za Plenerja, da sedanji guverner pl. Moser neče niti umreti, niti odstopiti. Vlada bi morda zares Plenerja odločila za to mesto, da bi potem več ne hrepenel po ministerskih portfeljih. S tem bi precej se prikupila zjedinjeni levici.

Gregr pred svojimi volilci. V Novi Stražici je dr. Eduard Gregr govoril pred svojimi volilci. Najprej je ostro obsodil staročesko politiko, ki se je bila izneverila držarnemu pravu. Pozitivnih uspehov Mladočehi neso dosegli, le drobtinice so dobili, s katerimi se pa njegova stranka neče bahati. Nezadovoljni pa neso le Mladočehi, temveč tudi druge stranke. Sedanji parlament ni nič vreden, ker še cene živinski soli ni mogel znižati. Zato je pa treba premeniti ustavo. Nova ustava mora biti federalistična. Prej ali slej bodo še Čehi morali ustopiti pasivno opozicijo. Zato pa treba narod pripraviti. Pred vsem mora ves narod ne le na Češkem, temveč tudi na Moravskem in v Šleziji biti jedin. Prejšnja pasivna opozicija ni imela uspeha, ker se ni izvajala dovolj odločno. Dobrih zaveznikov Mladočehi dosedaj neso mogli dobiti, za slabe pa neso marali. Prišli bodo še časi, ko bode vse zavisto od Čehov, in tedaj bodo Čehi rekli, da ničesa ne dovolijo, če se ne prizna njih državno pravo. Vidi se, da je vodja Mladočehov poskušal z gromovitimi frazami prikriti neuspehe pred volilci, kar se mu je tudi za zdaj posrečilo.

Baron Hirsch je sedaj v Karlovih Varih. Židovski listi skoro slednji dan objavijo kak telegram, kako se ta mož počuti, koga je vsprejel in tako dalje. Zares jako demoraliziran je sedanji čas, da se ljudje toliko zanimajo za moža, o katerem se vé, da ni na najpoštenjši način pridobil premoženja. Koliko kristijanskih rodbin je prišlo v revščino s turškimi srečkami. Njih denar se je skoro ves stekel v Hirscheve žepé. Tukaj pač veljajo besede pesnikove: „Jokajo se milijoni, da en sam se veseli.“ Sicer pa morda tudi Hirsch sam ni posebno srečen. Umrl mu je jedini potomec. S svojimi dobrodelnimi nameni nema sreče. Popolnoma se mu je izjalovila povzdiga židovskih šol, pa tudi z izseljevanjem židov iz Rusije ni bil srečen.

Nemško gledališče v Budimpešti. Kakor je znano, je pred dvema letoma v Budimpešti pogorelo nemško gledališče. Ravnatelj nemškega gledališča ruski žid Lesser je sklenil zgraditi novo gledališče. Dobil je tudi dovoljenje. Manjkalo mu je le še denarja. V svoji židovski prevzetnosti se je obrnil do avstrijskega in nemškega cesarja za podporo za zgrajenje nemškega gledališča v Budimpešti. Cesarska kabinetna pisarna je pa prošnjo poslala ogerski vladi, ki jo je izročila peštanskemu magistratu. Tako se je stvar zvedela in stavili ste se v zbornici v tej zadevi dve interpelaciji, na kateri je ministerski predsednik odgovoril, da vlada ne more biti odgovorna za napačne korake privatnih osob. Nemškega gledališča pa v Budimpešti sedaj še tako hitro ne bode.

Vnanje države.

Anglija. Dopolnilne volitve za angleški parlament so jasno dokazale, da konservativci zgubljajo zaupanje pri narodu. „Standard“ sam tega ne more tajiti in piše, da se sedanja vlada preveč briga za Irsko, premalo stori za Angleško, preveč se zanima za delavce, premalo pa stori za srednje stanove, in volilci so zaradi tega nezadovoljni. Iz teh izjav konservativnega lista bi se dalo posneti, da bode vlada do volitev najbrž popustila irsko politiko, pa tudi za zboljšanje stanja delavcev se ne bode ničesar storilo. Pred vsem bodo konservativci gledali na srednje stanove, kateri odločujejo pri volitvah.

Igreči proti židom v Perziji. Tudi v Perziji jeli so se braniti židov. Židovska tobačna družba je bila dala v Fäbrisu nabiti neke plakate po židovih. Ljudstvo je pa plakate potrgalo in po noči so se nabili po židovih drugi plakati, v katerih se pozivlje narod, da se upre židom. Mohamedanska duhovščina se pozivlje, da podpira narod v boju proti židom. Onim, ki bi držali z židi, preté s smrtjo. To je dalo povod malim protižidovskim izgreedom. Bojé se pa vedjih, kajti narod je jako razburjen proti židovski tobačni družbi, ki ljudstvo jako odira. Več osob so že zaprli, sevéda se ne vé, če imajo že vse vodje protižidovske agitacije pod ključem.

Oče jo pogleda, ne da bi odgovoril; a umela ga je. Povesila je glavo in se zjokala. Preteklo je bilo že več mesecev, da ni bilo pisma od njega.

„Mrtev je, — ali nas je pa pozabil“, dejal je očetov pogled.

„Ako ni umrl, bo prišel“, reče ona po kratkem premolku; „obljubil nam je!“

„Daj Bog, da bi ne bilo prepozno!“ odgovori žalostno oče.

„Lačna sem“, vzdihne Anica. Tom poseže v žep, iz njega prinese podzemljico, prelomi jo in dá vsakemu polovico. „Jejta počasi, ta je zadnja“, pravi oče.

„Ako hočete, ne bo zadnja!“ oglasi se krotak glas za očetom.

Irec se ozré in zagleda dve ženski z belima čepicama na glavi in črnimi krili, kakor usmiljene sestre.

„Bog vaju ohrani!“ dé Tom. „Kdo ste in česa želite?“

„Sestre smo vseh, ki trpé“, odgovori jedna iz nju, „in od začetka gladovanja sva bili tako srečni, da sva pomagali že 200 otrokom.“

„Prosim, oprostite! Vedel bi rad, ali ste katoliške vere?“

Izvirni dopisi.

Od Pohorja, 31. julija. (Dělnické Noviny.)
V Pragi obstoji pisateljsko društvo češko pod imenom „Vlast“, to je, „Domovina“. Isto je o svojem času začelo izdajati leposlovni list „Vlast“, kateri se veliko zanima tudi za naše slovenske zadeve. Vrednik časopisu je p. n. gospod Tomaž Škrdle, in če si bralec imenovanega lista, našel si v nekem vredniškem odgovoru na platnicah naznani, da vrednik ne piše z desnico, ampak pero vodi — roka levica. Društvo razširja svoj delokrog od časa do časa. Nedavno je svojo pisateljsko skrb raztegnilo v korist „delavcev“.

V najnovejši dobi je izraz „delavec“ dobil posebno omejeni pomen, da pod rečenim izrazom razumevamo praviloma človeka, kateri si z delom svojih rok vsakdanji kruh služi po tvornicah, rudokopih, v obče služnik bogatinom, ali tudi to, kar mi pravimo z besedo: rokodelc. Toda „delavec“ je vsaki človek, ako le „dela“ in tako splošneje dolžnosti svojega stana. Delavec je vrednik, kateremu je skrb, da se napolnijo predali časnika; delavec je je dopisnik, ki vredniku priskoči na pomoč pri njegovem duševnem opravljanju; delavec je duhovnik, ker „dela“ kot propovednik, kot delavec svetstev, kot voditelj vernikov njemu v skrb izročeni; delavec so ljudje, kateri propovednika poslušajo in se poslužujejo sredstev milosti za dušo potrebnih; delavec je učitelj v šoli, delavec so učenci njegovi itd. Ali pustimo to ter računimo s pomenom, ki se danes drži posebi izraza „delavec“. In v tem oziru je društvo „Vlast“ raztegnilo svoj delokrog. Sklenilo je izdajati „Dělnické Noviny“, to je, časnik za „dělňiki“ ali delavce.

Dnevnik „Čech“ je ob nedeljah svojim naročnikom podajal list z naslovom „Nedělní příloha“, in ta priloga se je pečala izključljivo z beletristiko. Letos je rečeni dnevnik prilogo spremenil v toliko, da jedno nedeljo izide „Nedělní příloha“, sledečo nedeljo pa „Nedělní dělnická příloha“. In v najnovejši številki zadnje priloge nahaja se tudi sestavek z napisom: „Socialní odbor ve družstvu Vlast“. Črtice objavljajo organizacijo rečenega „odbor“, to je, odseka.

Društvo „Vlast“, — bereš tam, — priznava očitno potrebo, da bi se katoliška stranka v Čehih organizovala na socijalnem polju, priredilo je na podstavi svojih pravil (§ 2.) socijalni odsek, kateremu namen bode, da si prizadeva socijalno vprašanje reševati na katoliški podlagi, po shodih in v govorih o njem razpravljati ter braniti cerkev in nabožnost proti napadom časnikov in društev socijalnih, nam neprijaznih, pa gojiti opravičene koristi delavcev.

Da bi se vzdržala jedinstvenost z društvom „Vlast“, zaradi tega odseku na čelu stoji predsednik društva, in vrhu tega si celokupni odbor (výbor) društveni iz svoje sredine izvoli jednega zastopnika v socijalni odsek, da bode v skupščinah društva poročal o delovanju odseka. Ostalih petero členov načelnštva in izmed njih predsednika pa zapisnikarja izbere si odsek sam.

Društvo „Vlast“ poskrbi odseku vsako leto denarstveno podporo, s katero odsek more razpolagati po svojem pripoznanju. Odseku v obče prepušča popolno prostost in svobodo, kakor je to navada i pri drugih odsekih društva.

Jedro odseku sta in ob jednem tudi učitelja ostalih prijateljem in gojiteljem katoliškega socijalizma, gg. Žiška in Jirovšek; prvi je načelniku namestnik, a drugi je tajnik. Ta dva osvedočena socijalista katoliška sta glavni osebi odseku. Pisalec teh vrstic naj pripomni iz „Čeha“ naznani, da bode g. Jirovšek vredoval „Dělnické Noviny“.

O odsekovih zadevah obravnaval bode odbor društva in pa širši zbori njegovi. K tem ima sloboden pristop vsak katolik, kateremu je pri sreči, da se bližje seznani o predmetu, o socijalnem vprašanju.

V odseku ima odbor izborne poznavalce socijalnega vprašanja in znalce skoro vseh evropskih jezikov. Ali to ne zadostuje; vsled tega odbor želi, naj bi mu prispeval s svetom in s skušnjo vsakdo, kdor ima priložnost, delavsko gibanje od blizu opazovati.

Naša katoliška stranka je povsod in dobro razpostavljena, naši prijatelji so v stalnem stiku z ljudstvom. Upamo, da nas bodo skrbno podpirali delodajalci in delavci. Vsi dobri in praktični navodi in sveti bodo se objavljali tiskom ter bodo postajali imetjem tisočerm bralcem, ob jednem pa tudi pod-

laga deželnim in državnim poslancem za parlamentarne predloge, vprašanja in razprave.

Vredi li se katoliška stranka pod praporom vzvišene enciklike sv. očeta Leona XIII. v močno vrsto in če se krepko lotimo dela, obrnil se bode tok življenja v socijalnem vprašanju na krščanske steze.

Kdor se za socijalno vprašanje zanimaš, pošlji svojo addresso v zlato Prago z naznanilom, da na ogled želiš list, ki bo v kratkem nastopil pot med delavce in prijatelje njihove, — dobil boš „Dělnické Noviny“.

Iz tržiških toplic, 30. julija. *) (Dohod v to-plice in izlet v Oglej, laški liberalni časnik pa katoliški v rimskem vprašanju.) Ker sem imel že prejšnja leta navado vam o kopališki dobi kaj pisati iz teh toplic, menim, da bodo tudi letos prav došle sledeče vrstice. Kakor prejšnja leta, sem došel tudi letos 28. t. m. semkaj. O Tržicu in laških Tržičanih sem „Slovenec“ že pisal prejšnja leta, zato nemam mnogo dostaviti. Povedal sem že, kako strastno je tukajšnje ljudstvo za ples. Kakor druga leta, plešejo tudi letos nedeljo za nedeljo. O sv. Antonu P. je bila stara navada, da so nosili kip sv. Antona v slovesni procesiji k podružnici sv. Antona. Ali letos je ta procesija morala izostati. In zakaj? Že večletna naredba našega nadškofijstva je, da oni dan, ko se vrši kaka procesija, ne sme biti ob enem ples. Tukajšnji gospod župnik - dekan je to vernim prej naznanil, da naj si izvolijo ali procesijo brez plesa ali pa ples brez procesije. Na vsak način so hoteli imeti rajši „obli-gatni“ ljudski ples, kakor pa samo procesijo. Ker bi bilo rado imelo vse ljudstvo, z občinskimi svetom na čelu, oboje, procesijo in ples, razsrdili so se nad svojim iskrenim in vzglednim dekanom. Občinski svet vsled tega „štrajka“ ter ne hodi več skupno ob nedeljah k sveti maši ob 10. uri. Takšen „štrajk“ je zelo smešen od modrih občinskih očetov. Prihodnjo nedeljo 2. avgusta pa bomo imeli na velikem trgu javno tombolo in velik ljudski ples. Cinkvina znaša 40 gld., tombola z 10 številkami pa 120 gld. Da dojde mnogo ljudstva iz okolice k takšnim vabljenim veselicam, ker godba žgače posebno Lahom pte, je umevno. Zato ni čudo, da je tukajšnja mladina zelo razposajena in demoralizovana, ker zares nič bolj ne demoralizuje današnje mladine obojega spola, kakor plesi brez vsega nadzorstva. In proti temu zlu ni tu nobenega pomočka, ker je staro in mlado tako zatelebano v ples, da se ne dá nikakor izkoreniniti. — Dalje je strastna igra pri Lahih tudi tako imenovana „Mora“. Pri tej igri Lahi tako kriče, da gre človeku skozi ušesa. Ker se nadalje sliši to upitje iz enega kraja ulice v drugo in je to zlasti za bolnike zares neznosno, je prepovedalo letos tukajšnje županstvo to igro.

Gostov je letos dosihmal prav malo došlo. Včeraj 29. t. m. nas je bilo le 167 vpisanih. Veliko natecanje delajo letos morske prijetne toplice v Gradu in v Izoli v Istri. So pa tudi tukajšnje toplice brez pravega gospodarja, namreč v lastnini dedičev ranjcega dr. Rabeljina v Trstu, in ti se za nje premalo brigajo. Če bo tako šlo, se letos niti ne bodo splačale. Ker je življenje zlasti popoldne zelo dolgočasno, šel sem včeraj 29. t. m. v družbi neke dobre družine iz Trsta v slavni stari Oglej, ogledat si staroslavno baziliko sv. Mohorja in Fortunata in ondašnji c. kr. muzej izkopanih rimskih starin. Ni pa moj namen, opisati lepo staro baziliko, ker tista je bila že večkrat opisana tudi v slovenskih listih, tako n. pr. v „Zg. Danici“ od gosp. Bilca, v „Novicah“ i. dr. Le to rečem čitateljem „Slovenca“: Naj si jo pride ogledat, kdor ima priložnost, čas in veselje za to.

Nehoté smo poklekli vsi v baziliki ter molili; jaz sem iskreno prosil pri grobih svetih mučencev za ohranjenje čiste vere med Slovenci. Kaj bi bil slovenski narod brez vere, ali s takšno vero, v katere vrečo se sme vse stisniti, kakor že to delajo mnogi Slovenci. Ogledali smo si tudi c. kr. muzej starin rimskih. Tudi ta se ne more primerno opisati, mora se videti, in sicer s knjižico v rokah, katero je spisal Henrik Maionica, c. kr. profesor in konservator.

Da se od časa do časa rimsko vprašanje v laških liberalnih in katoliških časnikih pretre-suje, je naravno, ter se bode tako dolgo, dokler ne bode ono v prid cerkve in papeža rešeno. Da se liberalci, ravno tako tukajšnji v Avstriji, kakor oni onstran meje, navdušujejo za „Roma intangibile“ —

*) Zaradi pomanjkanja prostora zaostalo. Op. vredn.

Rim je nedotakljiv — kakor je rekel kralj Umberto, ni čudno, ali da so tudi med Slovenci, ki kriče za Lahoni, to je neodpušljivo! Seveda, kakor bi radi postavili evropski diplomati vzhodno vprašanje z dnevnega reda, tako bi tudi Lahoni in njih pristaši radi videli, da bi papež pritrdil ropu in popustil rek: „Non possumus“, in ker on tega ne stori in storiti nikakor ne more, hudujejo se oni strašnsko v svojih glasilih nad njim. Posebno se liberalni list „Il Mattino“ huduje, „da vzdržuje Leon XIII. še vedno „trdovratno“ (!) popoln kabinet, kakor so vzdrževali ob času samostalne cerkvene države papeži - kralji, njegovi predniki, celó ministerstvo za vnanje zadeve, svojo diplomacijo, razdeljeno po vsem svetu v obliki apostolskih nuncijev in legatov, ne vstevši strahovito (!) skrivno diplomacijo Jezusovega reda, katera deluje vrhu tega še na svoj račun. S pomočjo teh dveh diplomacij ni jenjal papež držati na vrhu vprašanje svoje posvetne oblasti, ker bi on hotel, da bi vse katoliške in nekatoliške vlasti se vzdignile s 100.000 bajoneti na škodo laškega kraljestva in njegovo izjemno korist“ itd.

Pravemu katoličanu se mora taka pisava v srcu gabiti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. avgusta.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) se je včeraj vrnil iz Laškega Trga in prevzel vodstvo deželne vlade.

(Katol. tiskovnemu društvu) v Ljubljani je prečast. gosp. župnik Simon Žužek poklonil za napravo nove tiskarne sto goldinarjev; neki neimenovan duhovnik ljubljanski pa je iz istega namena društvu pristopil kot dobrotnik ter izročil dolično svoto odboru. Povračaj Bog obema dobrotnikoma!

(Popravek.) V jeden del včerajšnjega natisa našega lista vrinila se je neljuba pomota. V prvi dnevni novici beri namreč ime drugega zlatomašnika: Jan. Potočnik in ne Jan. Zupančič.

(Čast. g. Anton Medved), naš rojak iz lavantinske vladikovine, sedaj kapelan pri cerkvi „S. Maria dell' Anima“ v Rimu, napravil je dne 4. julija tretji rigoroz (iz dogmatike) z odliko na dunajskem vseučilišču, ter se je od tam pred par tedni, kakor poroča prijatelj našemu listu, po — najcenejši poti skozi Budimpešto-Ankono vrnil v večno mesto, odkoder se, ako Bog dá zdravje, k letu osorej vrne kot doktor modroslovja v svojo domovino.

(Iz Rima) se nam piše: V cerkvi sv. Klementa v Rimu, v kapelici sv. Cirila in Metoda, katero je dal vsled slovanskega romanja leta 1882 sezidati sv. oče Leon XIII., imel je novo mašo čast. gosp. E. Steska dne 1. avgusta. Slovesnosti so se udeležili naši v Rimu živeči rojaki. Kot duhovnik je prisustvoval čast. g. A. Karlin, kapelan pri cerkvi „S. Maria dell' Anima“, stregla pa sta gg. bogoslovca brata Ušeničnika, sošolca novomašnikov.

(Veseliče slovenskih abiturijentov) na korist družbi sv. Cirila in Metoda udeležilo se je sinoči na vrtu ljubljanske čitalnice mnogobrojno odlično občinstvo. Moški zbor (do 50 pevcev) je pod vodstvom g. S. Stegnarja prav dobro pel gosp. A. Foersterja „Venec“ in Vilharjevo novo himno „Slovenec i Hrvat“, akoravno so pevci imeli le malo časa za skupno vajo. Veliko nadarjenost kot pesnik in deklamator je pokazal abiturijent g. Finžgar. Osobito pa je občinstvo navdušeno pozdravilo in s pohvalo odlikovalo zagrebške abiturijente, ki so na tamburicah igrali več slovanskih napevov. Obširnejše poročilo nam je obljubljeno.

(Iz Metlike) se nam piše: V Slamni vasi št. 7. so imeli slabo hišo, pa še slabšo peč. Naročili so zidarje, da peč popravijo; ali ko v ponedeljek jutro zidarji pridejo, najdejo pogorišče. Ob treh zjutraj je pogorela hiša s pečjo, katera je bila ognja kriva, in poleg stoječi hram. Velike škode ravno ni bilo, večji je bil strah; sreča, da je v nedeljo popoldne in zvečer dobro namočilo in da je bil miren zrak.

(Na vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu) pri Novem Mestu razpisanih je do 1. septembra 1891. leta pet deželnih ustanov, do katerih imajo pravico sinovi krajskih kmetovalcev in vinar-gradnikov, kateri pa morajo biti najmanj šestnajst let stari, krepkega telesa in čvrstega zdravja. — Učenci z deželnimi ustanovami dobé v tej šoli stanovanje, hrano in pouk brezplačno, za obleko si pa morajo sami skrbeti. — Prošnjam, kolekovanim s kolekom 50 kr., priložiti je rojstveni list, spričevalo dovršene ljudske ali obiskovane srednje šole, zdrav-

niško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spridevalo o lepem vedenju. — Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha, zadevajoče vzdrževanje učenca.

(Izžrebani porotniki.) Za tretje porotniško zasedanje so bili dne 27. julija pri c. kr. deželnem sodišču izžrebani naslednji gg. glavni porotniki: Karol Pollak, trgovec in hišni posestnik; I. Kovač, solastnik tiskarne; Karol Počivalnik, posestnik in mesar; Val. Klešnik, pek; Viljem Treo, hišni posestnik in stavbinski mojster; V. Vizjak, deželni oficijal; Albert Samassa; E. Jevnikar, trgovec; Iv. Počivalnik, posestnik in mesar; Karol Čurn, hranilnični knjigovodja; Fr. Leskovec, trgovec; J. Kosak, mesar; Jos. Prosenc, glavni zastopnik zavarovalnice „Unio Catholica“; E. Schlegel, kovač; Ant. Zorec, molar; dr. Danilo Majaron; Fr. Schantel, hišni posestnik; V. Egenberger, hišni posestnik in magister farmacije; A. Mikuš, izdelovalec dežnikov; Jos. Bahovec, molar in hišni posestnik; Alojzij Korsika, vrtnar; Ivan Knez, trgovec; A. Luckmann, solastnik tovarne; Jos. Jeglič, trgovec; vsi v Ljubljani; Ivan Levec, posestnik in vinski trgovec v Mengšu; dr. V. Štempihar, advokat v Kranju; K. Pučnik, krojaški mojster v Kranju; Mavrilij Mayer, pos. v Kranju; Karol Florijan, gostilničar v Kranju; Al. Debevec, trgovec, in Franc Suhadobnik, posestnik v Borovnici; Ivan Stele, hišni posestnik v Kamniku; Josip Adamič, pos. v Kamniku; J. C. Juvančič, posestnik in trgovec v Spodnji Šiški; J. Zdešar, posestnik v Vnanji Gorici; V. Kanz, posestnik na Viču. Namestni porotniki so gg.: J. Soklič, trgovec; V. Mayer, knjigovodja; Fr. Seunig, knjigovodja; Fr. Pezdir, čevljar; A. Preskar, krojač; J. Avšič, zavarovalni uradnik; Fr. Pečnik, deželni oficijal; A. Rudolf, hranilnični oficijal; Ferd. Schulz, muzejski preparator; vsi v Ljubljani.

(Veselič bralnega društva pri D. M. v Polji), katera bi se bila imela vršiti v nedeljo dne 2. t. m., preložil je odbor radi slabega vremena na poznejši čas. Dan in vsopred objavili bomo pravočasno.

(S Toplice) na Dolenjskem se nam poroča: Od 1. do 31. julija je prišlo 397 oseb, in sicer 34 gospodov, 27 gospej, 31 c. in kr. vojakov, 18 moških in 25 ženskih kmetskega stanú, 69 drugih gostov. Te domače toplice se preveč pozabljajo.

Telegrami.

Budimpešta, 4. avgusta. Zbornica poslancev vzela je na znanje odgovor grofa Szaparyja na Ugronovo in Kaasovo interpelacijo zastran nemškega gledališča v Budimpešti s 146 proti 53 glasom.

Peterburg, 3. avgusta. Car je podelil francoskemu veleposlaniku pri ruskem dvoru veliki križ Aleksandra Nevskega reda.

Basel, 4. avgusta. Pri slavnosti na Neuenburškem jezeru sta trčila vkupe dva zasebna parnika in se potopila. Tri dame so utonile.

Cherbourg 4. avgusta. Francoski podčastniki so dali punč podčastnikom ruskih, grških in ameriških ladij. Mestna hiša je bila olepšana. Govorile so se srčne napitnice.

Bruselj, 3. avgusta ob 10. uri zvečer. Ravno sedaj se govori, da je nevarno zbolel

kralj belgijski, ko se je ravno odpravljaj v Spaa. Dekana laekenskega so poklicali, da podeli Njega velečanstvu tolažila svete vere.

Bruselj, 4. avgusta ob osmih zvečer. Kraljica je omedlela in se jedno uro ni zavedla. Sedaj jej je pa že bolje. Zdravniki pravijo, da sedaj za njo ni nobene nevarnosti.

Carigrad, 3. avgusta. Po poslednjih poročilih iz Jemena so turške čete tako odločno zmagale, da se bodo uporniki v kratkem udali.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejačo sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—152)

Tuji.

2. avgusta.

Pri **Matiču**: Braune, Vary, trgovec; Pöpperl, tehnik, z Dunaja. — Mauler, potovalec, iz St. Paula. — Tschirgi, knjigovodja, iz Kaire. — Pamer, uradnik in Albarone, iz Trsta. — Skerlinsky, zasebnik, s hčerjo, iz Zagreba. — Altman, zasebnik, s sinom, iz Brna. — pl. Fichtenau, zasebnik, s hčerjo, iz Novega Mesta. — Chevriton, in Beuque, trgovec, iz Pariza. — Kramer, trgovec, iz Grada. — Ranzenhofer, trgovec, iz Celja.

Potovalni zvezki (Reisehefte), kateri se poljubno zložijo iz posamičnih vozniških listkov za vsako evropsko železnico ali parobrodno črto, 45 dni veljavni, pravni za ravno sedaj prišleko polovno dobo, dob se po jako nizkani ceni v Jos. Paulinovi mejarodni potovalni pisarni v Ljubljani. **Cena n. pr. Ljubljana-Dunaj in nazaj gld. 12** — in višje. Pojasnila in programi vedno zastoj na razpolago. (10—4)

Sargove glicerinovne specijalitete.

Odkar sta izumila glicerinovne specijalitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje knežje rodovine. Te specijalitete priporočajo: prof. baron Lie ig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svètnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerino milo, pravo, nepomazano v papirji 60 kr. v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koške vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koške 60 kr.
Medeno glicerino milo v zavitku po 3 koške 60 "
Tekoče glicerino milo v steklenici 65 "
(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)
Glicerino ustna krema v steklenici 50 "
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1.—
Toaletno karbol-glicerino milo v zavitku po 3 koške 1.20
Glicerino zobna krema po — 35
(Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.)

KALODONT, glicerino zobna krema po — 35

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

(44)

Dohod in odhod železniških vlakov in pošt.

A. Železniški vlaki v Ljubljano dohajajo:

Postaje	Brzovlak		Poštni vlak			Meš. vlak	Celjski vl.
1. Z Dunaja	8:05 zj.	5:12 pop.	4:40 zj.	1:11 pop.	—	9:35 zv.	9:05 dop.
2. iz Trsta	11:39 dop.	11:50 noč.	2:55 pop.	11:32 noč.	—	4:42 zj.	—
3. z Gorenjskega juž. kol.	—	—	5:55 zj.	11:34 dop.	4:58 pop.	9:45 zv.	—
4. iz Kamnika drž. kolodv.	—	—	6:30 zj.	1:20 pop.	6:30 zv. *)	—	—

*) Ob nedeljah in praznikih dohaja ta vlak iz Kamnika v Ljubljano ob 10:10 zvečer.

B. Železniški vlaki iz Ljubljane odhajajo:

Postaje	Brzovlak		Poštni vlak			Meš. vlak	Celjski vl.
1. na Dunaj	11:44 dop.	11:55 noč.	3:03 pop.	12:30 noč.	—	5:04 zj.	6:— zv.
2. v Trst	6:09 zj.	5:17 pop.	4:55 zj.	1:19 pop.	—	10:15 zv.	—
3. na Gorenjsko juž. kolodv.	—	—	12:05 noč.	6:30 zj.	11:50 dop.	4:22 pop.	—
4. v Kamnik drž. kolodvor	—	—	7:30 zj.	2:10 pop.	7:10 zv.	—	—

A. Pošte v Ljubljano dohajajo:

1. iz Kočevja ob 6. uri 25 minut zvečer;
2. iz Novega Mesta ob 2. uri 20 minut popoldne;
3. iz Polhovega Grada ob 7. uri 35 minut zjutraj.

B. Pošte iz Ljubljane odhajajo:

1. v Kočevje ob 7. uri zjutraj;
2. v Novo Mesto ob 6. uri zjutraj;
3. v Polhov Gradec ob 4. uri 30 minut popoldne (v ponedeljek, sredo, petek, soboto).

Dunajska borza.

Dne 4. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 45 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 70 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 30 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1024 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	289 " — "
London, 10 funtov strl.	117 " 90 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 39 "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 95 "

Dne 3. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld. 35 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 65 "
4% državne srečke l. 1854. 250 gld.	135 " 50 "
5% državne srečke l. 1860. 100 gld.	148 " — "
Državne srečke l. 1864. 100 gld.	179 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " 10 "
Zastavna pisma	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	187 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " 75 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubežnega križa srečke, 10 gld.	17 " 55 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2725	50 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 25 "
Laških lir 100	46 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nataganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Zemljiškokreditne promese à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 45.000 gld. av. velj.

Žrebanje je že dne 17. avgusta!